

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Også sendt pr. e-post til postmottak@lmd.dep.no

Deres ref:
200800093-/EIE

Vår ref: #89176v1/th-th

Saksbehandler: Trude Hafslund
th@jus.no T +47 22 03 50 61

08.01.2010

Høringsuttalelse - Forslag om ny lov om sikring mot og erstatning for naturskader (naturskadeloven)

1. Innledning

Vi viser til departementets høringsbrev av 11. september 2009 vedrørende ovennevnte høring. Videre vises til utredning fra Statens Landbruksforvaltning, "Utredning ny naturskadelov 2008".

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sondrer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for erstatningsrett. Lovutvalget består av Carl Aasland Jerstad (leder), Per Erik Bergsjø, Marit Forsnes, Jan Martin Haugen, Erik Johnsrud, Tore Leiros og Marit Forsnes.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

2. Sakens bakgrunn

Advokatforeningen har hovedsakelig konsentrert sin vurdering til forslaget om å fjerne lensmannsskjønnet.

3. Advokatforeningens merknader til lovforslaget

I utredningen foreslås å fjerne lensmannsskjønnet og erstatte dette med et nytt system hvor taksering og utmåling skjer samlet etter såkalt forvaltningsmodell. Etter det en kan se, bygger forslaget blant annet på hensynet til å skape større forutsigbarhet, likhet og redusere saksbehandlingstiden.

Advokatforeningen er enig i at dagens tosporete system for taksering og utmåling kan oppfattes som unødig komplisert. Dette kan i noen saker medføre en uforholdsmessig langvarig og kostbar prosess fram til endelig fastsettelse av erstatning. Når ordningen tas opp til vurdering, kan Advokatforeningen videre slutte seg til utredningens premisser for valg av system for fastsettelse av erstatning, jf. utredningens punkt 15.4.

Det framgår av utredningen at $\frac{3}{4}$ av alle krav om erstatning ligger i området under 75 000 kroner. Etter Advokatforeningens oppfatning gir dette visse føringer for utmålingssystem og man kan slutte seg til valget om å innrette ordningen ut fra en forvaltningsmodell i stedet for at samtlige saker bringes inn for domstolene. I valget mellom en sentralisert eller lokal forvaltningsmodell, har Advokatforeningen imidlertid et annet syn enn utredningen. Advokatforeningen frykter at en sentralisert ordning vil svekke den enkeltes mulighet for å oppnå riktig erstatning. Det stilles derfor spørsmål ved om en fullt ut sentralisert ordning er forenlig med lovens grunnleggende formål om å etablere trygghet for borgerne.

Fjerningen av lensmannsskjønnet innebærer at det som utgangspunkt vil være opp til den skadelidte å dokumentere sitt krav før vedtak om erstatning fattes. Erfaring fra behandling av erstatningskrav, enten dette gjelder tingskade eller personskade, viser imidlertid at skadelidtes forutsetninger for å dokumentere kravets faktiske omfang varierer betydelig. Det er grunn til å tro at denne variasjonen ofte vil gi seg utslag i den konkrete utmålingen. For at den foreslåtte ordningen skal innebære et tilsvarende vern som dagens ordning, stilles det derfor store krav til forvaltningens veiledning.

Fastsettelse av en skades faktiske omfang, og kostnader knyttet til utbedring, forutsetter ofte sakkyndige vurderinger. I mangel av slike, og i en situasjon hvor forvaltningens veiledning svikter eller ikke følges opp av skadelidte, kan vedtak derfor måtte bygge på sviktende faktisk grunnlag. Dette er lite tilfredsstillende.

På bakgrunn av overnevnte foreslår Advokatforeningen at det lokale elementet ved taksering opprettholdes i den nye ordningen. Det vil etter Advokatforeningens oppfatning være fullt mulig å kombinere dette lokale elementet med et sentralt forvaltningsorgan for fastsettelse av erstatningen. Dette er for eksempel situasjonen ved utmåling av erstatning etter pasientskader og voldsoffererstatning. I disse sakene vurderes gjerne den skadelidte av en spesialist som gir sin vurdering til forvaltningsorganet som deretter fatter vedtak om erstatning. En tilsvarende ordning for naturskade vil ivareta hensynet til riktig resultat i langt større utstrekning enn den foreslåtte ordningen.

Etter foreningens syn, bør en regel utformes slik at det som hovedregel skal innhentes takst samtidig som skadelidte kan frafalle dette der utmålingen ikke krever slik dokumentasjon. Det er ut fra utredningens vurderinger vanskelig å se at et slikt system vil medføre større kostnader sammenlignet med dagens ordning eller det system som nå er foreslått.

Advokatforeningen ser det som naturlig å videreføre systemet hvor oppgaven med taksering

legges til lensmennene. Samtidig er en åpen for at oppgaven kan legges til private takstmenn der dette er hensiktsmessig.

3.2 Øvrige endringsforslag

Advokatforeningen stiller seg positiv til at festere og andre rettighetshavere inkluderes i erstatningsordningen. Basert på utredningens opplysninger om saksmengde og gjennomsnittlig skadeomfang, har en videre ikke innvendinger til at reglene for beregning av egenandel justeres.

Vennlig hilsen

Berit Reiss-Andersen
leder

Merete Smith
generalsekretær